

VI. DIALEKTOLÓGIAI SZIMPOZION
DIALEKTOLÓGIAI KUTATÁSOK AZ EZREDFORDULÓ UTÁN
SZOMBATHELY, 2015. SZEPTEMBER 2–4.

PROGRAM

2015. szeptember 2. (szerda)

Helyszín: Megyeháza, díszterem (Berzsényi tér 1–3.)

9.00 – 10.00: Regisztráció

10.00 – 11.00: Köszöntők, műsor

A szimpozionot Vizi E. Szilveszter Széchenyi-nagydíjas akadémikus, a rendezvény fővédnöke nyitja meg

Köszöntőt mond: Majtényi László, a Vas Megyei Közgyűlés elnöke

Dr. Puskás Tivadar, Szombathely Megyei Jogú Város polgármestere

Prof. dr. Faragó Sándor, a NymE rektora

Dr. Antonio Donato Sciacovelli, a NymE BDPK dékánja

11.00 – 12.30: Plenáris előadások

11.00 – 11.30: Kiss Jenő: A magyar dialektológia tudományszociológiájához

11.30 – 12.00: Juhász Dezső: A magyar történeti dialektológia az ezredforduló után

12.00 – 12.30: Molnár Zoltán: Az I–V. Dialektológiai Szimpozionról

12.30 – 14.00: Ebéd (Károli Gáspár tér 4.)

14.00 – 15.30: Műhelyek, szekciósülések (Károli Gáspár tér 4.)

Időpont	1. műhely:	A szekció	B szekció
----------------	-------------------	------------------	------------------

	Nyelvi revitalizáció és dialektológia <i>Helyszín: B épület, tanári tanácskozó</i>	<i>Szekcióelnök: Bokor József</i> <i>Helyszín: B épület, továbbképző terem</i>	<i>Szekcióelnök: Vörös Ottó</i> <i>Helyszín: 25-ös előadó</i>
14.00 – 14.20	Bodó Csanád: Hogyan standardizáljuk a nyelvjárásokat? A moldvai magyar nyelvi revitalizáció dialektológiája	Cs. Nagy Lajos: A Háromszéki nyelvátasz szerkesztési munkálatai	Sajtos József: Egy valamikori összefüggő ő-ző nyelvjárási terület Kelet-Közép- és Dél-Dunántúlon
14.20 – 14.40	Heltai János Imre: Nyelv, nyelvváltozat és beszéls viszonyrendszerének értelmezése moldvai kétnyelvű beszélők nyelvi ideológiáiban	N. Császi Ildikó: Nyelvjárási jelenségek a maribori hallgatók írott, beszélt nyelvében	H. Tóth Tibor: Kiskunhalas nyelvének rétegei, különös tekintettel a hangjelenségekre
14.40 – 15.00	Fazakas Noémi: Dialektusok a nyelvi revitalizációban	Misad Katalin: A nyelvi változatosság aspektusai szlovákiai magyar anyanyelvtankönyvekben	Teperics József: Az őrségi és hetési nyelvjárás újragyűjtése felé – módszertani kérdések és előzetes adatok
15.00 – 15.20	Szilvási Zsuzsanna: A norvégiai számi nyelvekre vonatkozó revitalizációs törekvések	Csomortáni Magdolna: A csíki kiemelkedésnév névföldrajzi sajátosságai	Bánfai Adrienn: A borsfai nyelvjárásról
15.20 – 15.30	Hozzászólások		

15.30 – 16.00: Szünet

16.00 – 17.30: Előadások (Károli Gáspár tér 4.)

Időpont	2. műhely: Szögedi Szociolingvisztikai Interjú	A szekció <i>Szekcióelnök: Guttmann Miklós</i> <i>Helyszín: B épület, továbbképző</i>	B szekció <i>Szekcióelnök: Zelliger Erzsébet</i> <i>Helyszín: 25-ös előadó</i>
----------------	---	--	---

	<i>A műhely vezetője: Németh Miklós Helyszín: B épület, tanári tanácskozó</i>	<i>terem</i>	
16.00 – 16.20	Berente Anikó – Molnár Mária – Sinkovics Balázs: Attitűd és nyelvi identitás két szegedi középiskola diákjainál	Oszkó Beatrix: Nyelvjárás a Drávaszögben	Kolláth Anna: Nyelvek, nyelvváltozatok és a modern média a kisebbségi kétnyelvűségben
16.20 – 16.40	Kontra Miklós – Németh Miklós: Két szegedi középiskola tanulóinak ő-zése	Lehocki-Samardzic Anna: A „baranyai beszéd” nyelvjárási sajátosságai	Kornyané Szoboszlay Ágnes: Nyelvjáráskutatás Felsőnyáradon (B-A-Z megye)
16.40 – 17.00	Molnár Mária – Sinkovics Balázs: Módszertani problémák és adatfeldolgozás a SZÖSZI-ben	Molnár Ljubić Mónika: Tájnyelvi megjelenés a horvátországi magyar fiatalok Facebook posztjaiban	Zilahi Lajos: A régi Sárrét mai világa
17.00 – 17.20	Wirt Patrícia: E ~ ő váltakozás a dél-alföldi nyelvjárási régióban	Hári Gyula: Beszámoló egy drávaszögi nyelvi körútról és kutatási lehetőségek a horvátországi magyar nyelvjárások vizsgálatában	Tóth Katalin: Nyelvjárási igekötős igék jelentéstani vizsgálata
17.20 – 17.30	Hozzászólások		

17.30 – 18.00: Szünet

18.00 – Fogadás. Menyhárt József és Lantos Borbély Katalin műsora. (Helyszín: Városháza)

Pohárköszöntőt mond:

Dr. Puskás Tivadar polgármester, dr. Czetter Ibolya az Esztétikai, Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet igazgatója

2015. szeptember 3. (csütörtök)

08.00 – 09.00: Reggeli

09.00 – 10.00: Plenáris előadások (Károli Gáspár tér 4. A épület, díszterem)

09.00 – 09.30: Sándor Anna: A nyelvjáráskutatás az anyanyelvoktatás szolgálatában

09.30 – 10.00: Žigo, Pavol: Lexikai hungarizmusok a Szláv nyelvatlásban

10.00 – 10.30: Szünet

10.30 – 12.00: Előadások (Károli Gáspár tér 4.)

Időpont	3. műhely: Informatizált nyelvjárási és névtani adatbázisok elemzése <i>Helyszín: B épület, tanári tanácskozó</i>	4. műhely: Történeti dialektológia és szociolingvisztika <i>Helyszín: B épület, továbbképző terem</i>	A szekció <i>Szekcióelnök: Fodor Katalin</i> <i>Helyszín: 25-ös előadó</i>	B szekció <i>Szekcióelnök: Bokor József</i> <i>Helyszín: C épület, könyvtári előadóterem</i>
10.30 – 10.50	Bárth M. János: Az <i>ly</i> előfordulásai a MNyA. Beszélő atlaszában	Juhász Dezső: Ómagyar nyelvi reliktumok nyelvjárási atlaszainkban	Györke Magdolna: Újabb szláv átvételek a kárpátaljai magyar nyelvjárásokban	Parapatics Andrea: Tények és tapasztalatok a dialektológiai ismeretek tanításáról
10.50 – 11.10	Bodó Csanád – Vargha Fruzsina Sára: Román kölcsönszói hatások A moldvai csángó nyelvjárás atlasza nyelvi hasonlósági viszonyaiban	Terbe Erika: Missziliskutatás a történeti dialektológia és szociolingvisztika tükrében	Zékány Krisztina: <i>Patak</i> és <i>potok</i> mind az Ungba ömlik. Egy soknemzetiségű város vízrajzi helyneveiről	Dudics Lakatos Katalin: A nyelvjárások megítélése a közép- és felsőfokú oktatásban Kárpátalján
11.10 – 11.30	Both Csaba Attila: Magánhangzórendszerek vizsgálata Háromszéken	Kocsis Zsuzsanna: A történeti dialektológia és a missziliskutatás újabb lehetőségei	Bárány Erzsébet: Dezső László, a magyar–ukrán nyelvi kapcsolatok kutatója	Szentgyörgyi Rudolf: Globalizáció – lokalizáció. Nyelvjárási háttérrel a középiskolában

11.30 – 11.50	Ditrói Eszter – Vargha Fruzsina Sára: Nyelvjárási és névföldrajzi hasonlósági viszonyok korrelációs elemzése Vas és Zala megyében	N. Fodor János: Nyelvöldrajzi módszerek a „népiségtörténeti” kutatásokban	Gazdag Vilmos: Betekintés a kárpátaljai magyar nyelvjárásokat ért keleti szláv hatás kutatástörténetébe	Koós Ildikó: 6–12 éves gyermekek helyesírási készségének és a nyelvjárási regiszter használatának összefüggései a nyugat dunántúli nyelvjárási régióban
11.50 – 12.00	Hozzászólások			

12.00 – 14.00: Ebéd

14.00 – 15.30: Műhely, előadások (Károli Gáspár tér 4.)

Időpont	3. műhely: Informatizált nyelvjárási és névtani adatbázisok elemzése <i>Helyszín: B épület, tanári tanácskozó</i>	1–2. előadás: 4. műhely: Történeti dialektológia és szociolingvisztika 3–4. előadás: A szekció <i>Helyszín: B épület, továbbképző terem</i>	B szekció <i>Szekcióelnök: Gadányi Károly</i> <i>Helyszín: 25-ös előadó</i>	C szekció <i>Szekcióelnök: Guttmann Miklós</i> <i>Helyszín: C épület, könyvtári előadóterem</i>
14.00–14.20	Iglai Edit: Nyelvjárási peremrégiók többdimenziós egybevetése a MNyA. és a ÚMNyA. alapján	Zelliger Erzsébet: Egy rováslelék nyelvjárási kérdései (A Konstantinápolyi felirat 1515-ből)	Czetter Ibolya: A nyelvváltozatok stilisztikai szerepe Székely Csaba Vitéz Mihály című komikus történelmi tragédiájában	Nagy Natália: Ragadványnév-vizsgálatok két nyelvű környezetben (öt ukrainai magyar település ragadványnévrendszere)
14.20–14.40	Kocsis Zsuzsanna – Vargha Fruzsina Sára: A magyar nyelvjárások	Vörös Ottó: Nyelvjárási adatok 17. századi őrségi levelekben	Lőrincz Julianna: Fordítás és dialektológia	Béres Erzsébet: Regionális köznyelvi kutatások Kárpátalján

	atlasza és A romániai magyar nyelvjárások atlasza integrált dialektometriai elemzése			
14.40–15.00	Menyhárt József: Palatalizáció a csallóközi-szigetközi nyelvjárásban	Horváth Katalin: Toponimák a kárpátaljai népi frazémákban	Simon Szabolcs: Nyelvi változók a szlovákiai magyar nyelvváltozatokban	Jackovics Marianna: Frazeológiai egységek a kárpátaljai diáknyelvben
15.00–15.20	Presinszky Károly: A csallóközi határ színei. (Az á előtti asszociatív illabiális a hang akusztikai elemzése a Csallóközben)	P. Lakatos Ilona – T. Károlyi Margit: A dimenzionális nyelvföldrajzi térképlapok tanulságaiból	Simona Kolmanova: Sajátos nyelvi jelenségek a műfordításban – a kortárs magyar szépirodalom cseh fordításai	Sólyom Réka: Kontaktusnyelvi hatások a mai vajdasági magyarnyelv-használatban: egy on-line napilap olvasásának tanulságai
15.20–15.30	Hozzászólások			

15.30 – 16.00: Szünet

16.00 – 18.00: Kerekasztal-beszélgetés: A változó régiók és a közoktatás; a regionalizmus és a nyelvjárásosság az iskolában. Vezeti: Kolláth Anna (Helyszín: Károli Gáspár tér 4. A épület, díszterem)

18.30 – 19.30: Vacsora

2015. szeptember 4. (péntek)

08.00 – 09.00: Reggeli (Károli Gáspár tér 4.)

09.00 – 10.00: Plenáris előadások (Károli Gáspár tér 4. A épület, díszterem)

09.00 – 09.30: Lizanec Péter: A kárpátaljai magyar nyelvjárások szótára, Ungvár (2012–2013)

09.30 – 10.00: Guttmann Miklós–Hajba Renáta: A szombathelyi dialektológiai műhely története és a gyűjtött korpusz

10.00 – 10.30: Szünet

10.30 – 12.20: Előadások (Károli Gáspár tér 4.)

Időpont	A szekció <i>Szekcióelnök: Zelliger Erzsébet</i> <i>Helyszín: B épület, tanári tanácskozó</i>	B szekció <i>Szekcióelnök: Gadányi Károly</i> <i>Helyszín: B épület, továbbképző terem</i>	C szekció <i>Szekcióelnök: Cs. Nagy Lajos</i> <i>Helyszín: 25-ös előadó</i>
10.30–10.50	Gréczi-Zsoldos Enikő: Nyelvjárás és attitűd egy palóc faluban a XXI. század elején	Jesenšek, Marko: Prekmurski pridižni jeziki	Vitányi Borbála: Nyelvjárásaink tanítása a középiskolai magyar nyelv és irodalom tankönyvekben a XXI. század elején
10.50–11.10	Fodor Katalin: A nyelvjárás és a nyelvjáráshoz fűződő viszony változásai	Zinka Zorko – Melita Zemljak Jontes: Jezikovna analiza porabskega števanovskega govora v prispevku Karčija Holeca v tedniku Porabje	Krizsai Fruzsina: Halottbúcsúztató versek területi sajátosságai
11.10–11.30	Tóth Péter: A beregrákosi és nagydobronyi nyelvjárás gyökereiről	Mihaela Koletnik: Narečje v medijih kot dejavnik ohranjanja narodnostne identitete pri Slovencih v Porabju	Gaál Péter: E-lexikográfia és dialektológia
11.30–11.50	Gy. Bazsika Enikő: Tájszókészleti változások vizsgálata egy nyelvjárásdomináns beszélőközösségben	Zágorec-Csuka Judit: Nyelvjárás és nyelvhasználat a muravidéki Kapcán	Vígh-Szabó Melinda: Az online kommunikáció lehetőségei a finnugor nyelvek és nyelvjárásaik revitalizációs folyamataiban
11.50–12.00	Hozzászólások		

12.15–12.45: P. Lakatos Ilona: Zárszó a VI. Dialektológiai Szimpozionhoz (Helyszín: Károli Gáspár tér 4. A épület, díszterem)

12.45–12.50: Czetter Ibolya – elköszönés a résztvevőktől

13.00 – 14.00: Ebéd

14.00 – Városnéző irodalmi séta